

Rozpočet EÚ: Posilnenie Európskej únie v postavení silného svetového aktéra

Brusel 14. jún 2018

Komisia navrhuje zvýšiť rozpočet vonkajšej činnosti na 123 miliárd EUR na obdobie 2021 – 2027, výrazne zjednodušiť jeho štruktúru a zabezpečiť, aby bol oveľa flexibilnejší účinnejší, pokiaľ ide o riešenie súčasných globálnych výziev.

Rozpočet vonkajšej činnosti bude hlavným nástrojom EÚ na podporu partnerských krajín v ich politickej a hospodárskej transformácii cestou k udržateľnému rozvoju, stabilite, konsolidácii demokracie, spoločensko-hospodárskemu rozvoju a odstráneniu chudoby. Európskej únii zároveň umožní naďalej poskytovať humanitárnu pomoc po celom svete. Pokiaľ ide o susedstvo EÚ, posluží ako nástroj na pomoc susedným krajinám s aproximáciou ich hospodárstva jednotnému trhu EÚ.

Vysoká predstaviteľka a podpredsedníčka Komisie Federica **Mogheriniová** vyhlásila: „Predkladáme návrh rozpočtu vonkajšej činnosti Európskej únie na nasledujúcich sedem rokov v objeme 123 miliárd EUR: navýšenie rozpočtu o 30 % predstavuje nebývalú investíciu do našej globálnej úlohy. Objemnejšie zdroje a viac opatrení v postavení spoľahlivého, čitateľného a spolupracujúceho svetového hráča – presne to, čo v týchto ťažkých časoch očakávajú naši občania a partneri. Ide o uznanie pridanej hodnoty práce EÚ v oblasti zahraničnej politiky. Spoločne môžeme mať taký vplyv, aký v dnešnom svete nemôže mať žiadny členský štát sám.“

Komisár pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení Johannes **Hahn** zdôraznil: „Navýšený a zreformovaný rozpočet nám umožní pokračovať v spolupráci s tými krajinami, ktoré sa aktívne zaujímajú o vstup do EÚ, a ďalej udržiavať osobitné vzťahy s našimi východnými a južnými susedmi. Podporíme tak náš strategický cieľ, ktorým je dosiahnutie priestoru stability, bezpečnosti a prosperity v blízkosti hraníc EÚ.“

Komisár pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj Neven **Mimica** dodal: „EÚ je kľúčovým podporovateľom programu OSN do roku 2030 a jeho cieľov v oblasti udržateľného rozvoja. V našich návrhoch sa stanovuje finančný základ pre EÚ, ktorý jej umožní udržať si postavenie hlavného aktéra v oblasti rozvoja, poskytovať pomoc našim partnerom pri odstraňovaní chudoby a reagovať na globálne výzvy tak, aby sme na nikoho nepozabudli.“

Európsky komisár pre humanitárnu pomoc a krízové riadenie Christos **Stylianides** uviedol: „Sledujeme, že sa vo svete každým rokom množia núdzové humanitárne situácie, ktoré sú čoraz zložitejšie, a preto EÚ posilňuje svoje vedúce postavenie medzi najväčšími poskytovateľmi humanitárnej pomoci. Zvýšený rozpočet prispeje k tomu, že budeme aj naďalej preukazovať solidaritu s miliónmi núdznych.“

Kľúčové prvky návrhu nového rozpočtu vonkajšej činnosti:

- **Zvýšené financovanie:** Financovanie sa zvýši z 94,5 miliardy EUR v období 2014 – 2020 na 123 miliárd EUR v období rokov 2021 – 2027, teda o 30 percent.
- **Zjednodušenie:** Komisia navrhuje znížiť počet nástrojov a začleniť Európsky rozvojový fond do rozpočtu EÚ. Umožní to väčšiu súdržnosť a jasnejšie zameranie na politické ciele a spoluprácu s partnermi v súlade s hodnotami a prioritami EÚ.
- **Flexibilita:** Nová štruktúra rozpočtu umožní využívanie a opakované použitie nevyužitých finančných prostriedkov vo viacročnom období. EÚ bude môcť vďaka tomu lepšie reagovať na meniace sa okolnosti v súlade so svojimi prioritami, ku ktorým patrí odstránenie chudoby, podpora udržateľného rozvoja, prosperity, mieru a stability.
- **Zvýšená transparentnosť a demokratická kontrola:** napríklad začlenením Európskeho rozvojového fondu do rozpočtu EÚ.

Nové navrhované nástroje vonkajšej činnosti EÚ:

- **Nástroj susedstva, rozvoja a medzinárodnej spolupráce (NDICI)** so sumou **89,2 mld. EUR:** Tento nový zefektívnený nástroj bude pozostávať z troch pilierov: 1. *Geografického piliera*, s osobitným zameraním na oblasť susedstva a subsaharskú Afriku, ktorý sa výrazne zvýši, aby sa spoločne riešili globálne výzvy, ako je rozvoj ľudstva vrátane rodovej rovnosti, zmena klímy, ochrana životného prostredia, migrácia a potravinová bezpečnosť; 2. *Tematického piliera*, ktorý

bude dopĺňať geografický pilier podporou ľudských práv a demokracie, občianskej spoločnosti, stability a mieru, keďže tieto témy treba riešiť na celosvetovej úrovni, a slúžiť bude aj na riešenie ďalších globálnych výziev, ktoré nepatria do rozsahu geografického piliera; 3. *Piliera rýchlej reakcie*, ktorý umožní EÚ rýchlo reagovať na krízy, ako aj podporovať predchádzanie konfliktom, posilňovať odolnosť štátov, spoločností, komunít a jednotlivcov, spájať humanitárnu pomoc s rozvojovými opatreniami a vykonávať včasné opatrenia v záujme ďalších cieľov zahraničnej politiky.

- Nový **Európsky nástroj pre jadrovú bezpečnosť**: S objemom **300 miliónov EUR** bude dopĺňať činnosti v rámci nového zefektívneného nástroja na základe [Zmluvy o Euratome](#).
- **Nástroj predvstupovej pomoci** (IPA III): S prostriedkami vo výške **14,5 miliardy EUR** bude slúžiť na zvýšenú podporu kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátskych krajín na ich ceste k splneniu prístupových kritérií EÚ vykonaním rozsiahlych a komplexných reforiem.
- **Nástroj humanitárnej pomoci**: S prostriedkami vo výške **11 miliárd EUR** poskytne pomoc EÚ, ktorá sa bude rozdeľovať na základe potrieb v záujme záchrany a ochrany ľudských životov, prevencie a zmiernenia ľudského utrpenia a zabezpečenia integrity a dôstojnosti obyvateľstva zasiahnutého prírodnými katastrofami a krízami vyvolanými ľudskou činnosťou.
- Rozpočet **spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky** s prostriedkami vo výške **3 miliardy EUR**. Tieto finančné prostriedky sa budú využívať v reakciách na vonkajšie konflikty a krízy, pri budovaní kapacity partnerských krajín a ochrane EÚ a jej občanov.
- Rozpočet na spoluprácu so **zámorskými krajinami a územiami** vrátane **Grónska** s prostriedkami vo výške **500 miliónov EUR**. Tieto finančné zdroje sú určené na podporu a posilňovanie hospodárskych, politických a kultúrnych väzieb medzi Európskou úniou a 13 zámorskými krajinami a územiami s prepojením na členské štáty EÚ.
- Zvyšnú sumu približne 4,5 mld. EUR tvorí rozpočtové rozpätie (3,2 mld. EUR) a iné rozpočtové položky, ako sú granty makrofinančnej pomoci, opatrenia v oblasti hodnotenia a auditu alebo práca súvisiaca s medzinárodnými organizáciami a decentralizovanými agentúrami.
- Návrh Komisie zahŕňa **investičný rámec pre vonkajšie opatrenia** so zvýšeným objemom prostriedkov **až 60 miliárd EUR**. Vychádza z dobrých skúseností s vonkajším investičným plánom EÚ a pomôže získať a znásobiť ďalšie finančné zdroje zo súkromného sektora na udržateľný rozvoj.
- Okrem toho vysoká predstaviteľka s podporou Komisie navrhuje nad rámec rozpočtu EÚ zriadiť **Európsky mierový nástroj** s prostriedkami v objeme **10,5 miliardy EUR**. Európsky mierový nástroj sa bude využívať na financovanie operačných opatrení v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, ktoré majú vojenské alebo obranné dôsledky, a preto sa nemôžu financovať z rozpočtu EÚ. Posilní schopnosť Európskej únie udržiavať mier, predchádzať konfliktom a posilňovať medzinárodnú bezpečnosť v súlade so Zmluvou o Európskej únii a s cieľmi a zásadami Charty OSN.

Ďalšie kroky

Rýchle dosiahnutie dohody v Európskom parlamente a Rade Európskej únie o celkovom dlhodobom rozpočte EÚ a jeho sektorových návrhoch, s cieľom zabezpečiť čo najskorší nástup praktických výsledkov použitia finančných prostriedkov EÚ.

Podobné oneskorenia ako na začiatku súčasného rozpočtového obdobia 2014 – 2020 by mohli mať za následok vážne prekážky pre splnenie medzinárodných záväzkov a povinností EÚ voči partnerom.

Keby sa podarilo dohodu o nasledujúcom dlhodobom rozpočte dosiahnuť v roku 2019, zabezpečil by sa plynulý prechod zo súčasného dlhodobého rozpočtu (2014 – 2020) na nový a zabezpečila by sa aj predvídateľnosť a kontinuita financovania v prospech všetkých.

Ďalšie informácie

[OZNAM](#)

[Znenie právnych aktov a prehľady o susedstve a o svete](#)

[Európsky mierový nástroj](#)

Ďalšie informácie o [Rozpočte EÚ pre budúcnosť](#)

IP/18/4086

Kontaktné osoby pre médiá:

[Maja KOCIJANCIC](#) (+32 2 298 65 70)

[Carlos MARTIN RUIZ DE GORDEJUELA](#) (+32 2 296 53 22)

Pre verejnosť: [Europe Direct](#) telefonicky na čísle [00 800 67 89 10 11](#) alebo [e-mailom](#)